

Nr 35.

Av herr **Johansson** i Krogstorp, *angående sammanslagning av skoldistrikt till större förvaltningsenheter.*

På grund av elevantalets minskning och med hänsyn till kravet på bättre skolformer har det på landsbygden blivit nödvändigt att söka centralisera folk- och fortsättningsskolväsendet, helst som detta i regel även innebär ekonomiska fördelar. Emellertid äro många skoldistrikt så små, att en ändamålsenlig centralisering icke gärna kan ske inom det egna skoldistriktet. Visserligen kan man bilda s. k. kommunalförbund, men detta har många icke önskvärda konsekvenser. Intilliggande kommuner kunna ju också utan bildande av kommunalförbund samarbeta vid t. ex. uppförande av nya skolhus, men då endast den kommun, inom vars område viss skola är belägen, lagligen kan öva inflytande på denna skolas ledning, torde dylikt samarbete komma att bli av ringa omfattning.

Folk- och fortsättningsskolväsendets lokala ledning på landsbygden torde ej heller tillfredsställande kunna organiseras, så länge dessa små skoldistrikt finnas kvar. Det är ofta så, att man i dylika distrikt får så litet antal skolfrågor att syssla med, att man icke blir i tillfälle att nöjaktigt sätta sig in i alla skolförfattningar, och ej heller har man möjlighet anställa kvalificerad överlärare. På grund härav kommer folkskolinspektörernas arbetsbörda att bli större, än nödigt är.

Dessa och många andra skäl tala för en utredning beträffande möjligheterna att sammanslå mindre skoldistrikt till större förvaltningsenheter, och det kan erinras om att statsrevisorerna i sin berättelse och Sveriges överläraresförbund i till Kungl. Maj:t ingiven skrivelse ifrågasatt en dylik sammanslagning. Även i lärarpresen har förslag i den riktningen framförts. Och då nya och dyrbara skolhus ofta uppföras mera med hänsyn till kommunernas egna intressen än skolans och statens berättigade pedagogiska och ekonomiska krav, borde en utredning av frågan igångsättas så snart som möjligt. I annat fall kommer man kanske att inom en snar framtid stå inför nödvändigheten att nedlägga många moderna och dyrbara skolor, som uppförts av dessa små skoldistrikt utan nödig hänsyn till en för respektive orter möjlig och ändamålsenlig centralisering. Motorismen och vägnätet ha nu också nått den utveckling, att en smidig och effektiv centralisering i de flesta fall kan ske genom anlåtande av bilar och omnibusar.

På grund härav föreslås,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa,
att Kungl. Maj:t måtte låta verkställa utredning om möjlig-

heterna att sammanslå skoldistrikt till större förvaltningsenheter ävensom för riksdagen framlägga de förslag, vartill en sådan utredning kan giva anledning.

Stockholm den 17 januari 1939.

Albert Johansson.
